

K-6/01-152

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Karlovcu u vijeću sastavljenom od sudaca ovog suda Jasminke Jerinić-Mušnjak, kao predsjednika vijeća, te Željka Udiera, i sudaca porotnika Milke Martinjaš, Đurđe Slavica i Ivica Gračana, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Mire Jakšić, u kaznenom predmetu protiv opt. Fikreta Abdića, zbog kaznenog djela iz čl. 120. OKZRH i dr., nakon glavne i javne rasprave zakazane povodom optužnice Višeg javnog tužilaštva u Bihaću od 8.8.1996.g. broj KT-224/95, koja je preuzeta po Županijskom državnom odvjetništvu u Karlovcu pod brojem K-DO-12/01, dovršene dana 30. srpnja 2002. godine u nazočnosti zamjenika ŽDO Karlovac Aleksandra Mitića, optuženika osobno uz branitelje po službenoj dužnosti Davora Popovića i Zvonka Žaju, odvjetnike iz Karlovca, a objavljene dana 31. srpnja 2002. godine, u nazočnosti istih osoba,

p r e s u d i o j e

Optuženik **FIKRET ABDIĆ**, sin Hašima i Zlate r. Bekanović, rođen 29.9.1939.g. u Donjoj Vidovskoj, Općina Velika Kladuša, prebiva u Opatiji, Katalinićeva 4, dipl. ing. poljoprivrede, Musliman, drž. RH,

k r i v j e:

što je:

1) za vrijeme ratnog stanja u Republici Bosni i Hercegovini, dana 27.9.1993.g., suprotno Ustavu RBiH, izvršio proglašenje tzv. Autonomne pokrajine Zapadna Bosna, za područje bivšeg Okruga Bihać, pa je u periodu od 27. rujna 1993.g. do 21. kolovoza 1994.g., a zatim od 16. studenog 1994.g. do 7. kolovoza 1995.g. u Velikoj Kladuši kao predsjednik tzv. Autonomne pokrajine "Zapadna Bosna" i vrhovni komandant vojske tzv. Narodne obrane APZB, naredio, planirao i organizirao formiranje logora i sabirnih centara na području Općine Velika Kladuša, u cilju zatvaranja građana-civila, koji su bili protiv uspostavljanja tzv. Autonomne pokrajine, u kojima se prema njima nečovječno postupalo, prisiljavalo na službu u njegovoj paravojsci, a što je suprotno Ženevskoj konvenciji o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata iz 1949.g., čl.3. st.1. t. a i c, te čl. 2 e, čl. 5 e, h, Statuta Međunarodnog kaznenog suda za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava na području bivše Jugoslavije iz 1991.g., pa je tako:

koje je zatvoren -
Okruga Bihać i to muškarce starosne dobi od 14-75 godina, djecu do 14 godina, žene bez obzira na starosnu dob, pa je u tom vremenu zatvoreno najmanje 5000 civila, prema kojima se nečovječno postupalo, jer su fizički i psihički zlostavljani od strane upravitelja logora, čuvara, pripadnika logorske policije i istražitelja, tako što su zatočeni civili u logorima i sabirnim centrima, te u drugim za to određenim prostorijama fizički zlostavljani, tučeni nogama na kojima su obično bile vojničke čizme, šakama, policijskim palicama, raznim drvenim predmetima i kundacima pušaka, prisiljavani da u zimskom periodu bez obuće duže vremena stoje u vodi ispred logorskih prostorija, da se međusobno tuku, da pjevaju i uzvikuju parole kojima se veliča tzv. APZB i Babo, pa su dana 17. lipnja 1994.g. iz logora Drmeljevo-peradarska farma odvedeni u dispanzer, u naselje Polje zatočeni civili: Alija Feriz, Mujo Milak, Šemsudin Husić, Emin Redžić, Husein Mušić, Aziz Adilagić, Hasib Delić zv. "Heba", Mehmed Jušić, Mehmed Sijamhodžić, Kasim Čano i Đeko Bibuljica, koji su zatvoreni u prostorije mrtvačnice, a zatim uveče oko 23,00 sata premlaćeni od strane njegove specijalne policije zv. OBL, kojom prilikom su neki logoraši zadobili teške tjelesne ozljede, a nakon toga bez ukazivanja liječničke pomoći vraćeni u logor Drmeljevo-peradarska farma te kasnije sa ostalim zatočenim civilima upućivani na kopanje rovova i tranšea na prvoj borbenoj liniji, kojom prilikom su služili kao živi štit vojsci tzv. Narodne obrane Autonomne pokrajine Zapadna Bosna, pa je uslijed ovakvog fizičkog i psihičkog zlostavljanja u logoru Drmeljevo-peradarska farma podlegao Rasim Erdić iz Zborišta koji je premlaćen dana 8.8.1994.g., dok je bio na prisilnom radu ispod Starog grada, a u logoru Dubrave zbog fizičkog zlostavljanja podlegao je Selim Kahrić iz Bosanske Krupe, dok su od zatočenih žena najčešće fizički zlostavljane i premlaćivane Nura Salkić, Bejza Kekić, Fatima Durić, Asija Galijašević, Zuhra Hozanović, koje su nakon toga zajedno sa drugim logorašicama upućivane na prisilni rad u Veliku Kladušu i na teritoriju tzv. Republike Srpske krajine, o čemu je usmeno i pismeno izvještavan kako od predstavnika sudskih organa, tzv. APZB, tako i od visokih predstavnika UN i UNPROFOR-a, te Međunarodnog komiteta crvenog križa, pa i pored toga ništa nije poduzeo da se poboljša stanje u logorima i sabirnim centrima,

- b) građane Općine Velika Kladuša sa raznim mjerama zastrašivanja i vršenja terora prisiljavao na službu u njegovim paraformacijama,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata naredio, planirao i organizirao da se protuzakonito zatvara civilno stanovništvo, da se civilno stanovništvo fizički i psihički zlostavlja, odnosno da se prema njemu nečovječno postupi, da se prisiljava na prinudni rad i na službu u vojsci tzv. APZB, tj. u neprijateljskoj vojsci.

2) u istom periodu u istom svojstvu kao pod toč.1), formirao na području Općine Velika Kladuša logore za zarobljene pripadnike 5. korpusa Armije RBiH i to logore:

Miljkovići-Valionica, Nepeke i Dolovi, u kojima su fizički i psihički zlostavljani i premlaćivani ratni zarobljenici, pa je od fizičkog zlostavljanja u logoru Dolovi podlegao ratni zarobljenik Senad Halkić, pripadnik 503. Slavne brdske brigade, a od zadobivenih povreda po izlasku iz logora Miljkovići- Valionica, u Regionalnoj bolnici Bihać podlegao Faruk Alagić, pripadnik 502. Viteške brigade, a što je suprotno Ženevskoj konvenciji o postupanju sa ratnim zarobljenicima iz 1949.g., čl.3. st.1. t.1. a i c i čl.13,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava naredio i organizirao da se prema ratnim zarobljenicima vrše mučenja i nečovječna postupanja,

čime je pod toč.1) optužnice počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl.120. st.1. OKZRH, a pod toč.2. kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl.122. OKZRH, pa mu se za djelo iz t.1. izreke presude, a temeljem propisa iz čl.120. st.1. OKZRH utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina, a za djelo iz toč.2) izreke presude, temeljem propisa iz čl.122. st.1. OKZRH utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina, te se optuženik Fikret Abdić temeljem citiranih zakonskih propisa, a uz primjenu čl. 43. st.1. i 2. t.1. OKZRH

o s u d u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina.

Temeljem čl.45. st.1. OKZRH u izrečenu kaznu uračunava se vrijeme provedeno u pritvoru počam od 7.6.2001.g.

Temeljem čl.122. ZKP-a optuženik je dužan nadoknaditi troškove kaznenog postupka sudu u paušalnom iznosu od 5.000,00 (pet tisuća) kuna, kao i trošak kaznenog postupka u iznosu od 19.767,50 kuna (devetnaesttisuća sedamstošezdesetsedam kuna i pedeset lipa).

Obrazloženje

Optužnicom Višeg javnog tužilaštva u Bihaću, koju optužnicu je temeljem čl. 34. Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske, Vlade Bosne i Hercegovine i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o pravnoj pomoći u građanskim i kaznenim stvarima od 26. veljače 1996. godine prihvatilo Županijsko državno odvjetništvo iz Rijeke, a zatim i Županijsko državno odvjetništvo u Karlovcu, nakon što je Vrhovni sud RH rješenjem od 15. lipnja 2001. godine pod brojem II 4-Kr 327/01-3 kao mjesno i stvarno nadležan sud odredio Županijski sud u Karlovcu, optuženik Fikret Abdić optužen je radi kaznenih djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120.st.1. OKZRH, te ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH, činjenično i pravno opisanih u izreci ove presude.

Optuženik pozvan na kaznenu odgovornost poriče svoju krivnju, a s obzirom da je glavna rasprava zbog izmjenjenog sastava vijeća morala početi iznova, optuženik je upoznat sa izmjenama Zakona o kaznenom postupku, te se izjasnio da će svoju obranu dati na kraju dokaznog postupka.

Optuženik Fikret Abdić, prema tome, dao je svoju obranu na kraju dokaznog postupka ali je istovremeno odbio odgovarati na pitanja optužbe, sudskog vijeća pa čak i svojih branitelja. Najveći dio svoje obrane optuženik je posvetio tvrdnjama da je optužba protiv njega montirana, navodeći razloge za tu svoju tvrdnju, obrazlažući pritom svoj politički uspon, djelovanje i pad u stranci SDA, te iznoseći da baš zato što je došao u sukob sa vodstvom stranke SDA, i to u prvom redu sa predsjednikom te stranke Alijom Izetbegovićem, je podignuta ova optužnica. Tvrdi naime da je on bio izborni pobjednik, a Alija Izetbegović je sve radio po svom i upravljao Bosnom kao svojom privatnom državom zajedno sa svojim istomišljenicima. S obzirom da mu se on, optuženik, suprotstavljao cijelo vrijeme je Izetbegović radio na njegovoj likvidaciji i to ne samo političkoj već i fizičkoj likvidaciji. Optuženik je tako istaknuo da optužnicu smatra političkim pamfletom i tvrdi da su stvarni autori optužnice Alija Izetbegović, Mustafa Cerić, Halil i Hasan Čengić, Džemaludin Latić, Omer Behmen iz Sarajeva, iz Zapadne Bosne Mirsad Veladžić, Muftija Hasan Mahić, te iz zagrebačkog lobija, kojem je na čelu Mustafa Cerić, zatim su tu Hasim Trnka, Hasan Muratović, Šemso Tanković, Šefko Omerbašić, Ibrahim Ružić iz Rijeke, Iman Smaić i Šefik Nadarević potpomognuti vjerskim, vojnim i policijskim poslušnicima AID-a. Smatra da cijelu akciju protiv njega prati izvršni odbor stranke SDA, a ta akcija protiv njega kreće još od 1990.g. nakon pobjede na izborima u Velikoj Kladuši. U Zapadnoj Bosni zavedene su najveće mjere represije od Staljina do danas da bi se naučili ljudi kako trebaju svjedočiti. Utvrđuje da su njegovi protivnici preko njega htjeli dati pouku svim Muslimanima kako će proći svi oni koji misle svojom glavom. U tu svoju borbu protiv optuženika, a prema njegovim navodima, uvukli su i vjerske vođe koji o njemu govore sve najgore, a tiskane su i razne knjige sve s jednim ciljem da ga se ocrni. Stoga je optuženik, kako navodi, i tražio da se pročitaju dijelovi iz tih raznih knjiga tijekom dokaznog postupka da bi se vidjela sva ta silna akcija protiv njega. Sredstva javnog priopćavanja u Bosni stavila su se u istu poziciju. Kao primjer obmanjivanja javnosti optuženik u svojoj obrani govori o objavi pisma Haškog tribunala i tvrdi da nema medija u Bosni i Hercegovini koji je objavio to pismo u cijelosti iz čega bi onda bilo vidljivo da Haški tribunal odobrava samo jedan posto onoga što mu se optužnicom Višeg tužiteljstva u Bihaću stavlja na teret (po pravilima Rimskog puta) i to onaj dio o sabirnim centrima. No i taj dio koji je odobren po Haškom sudu odobren je, po tvrdnjama optuženika, zato što Haški sud nije znao pravu istinu. Optuženik tvrdi da je namjerno npr. u uvodu optužnice stavljeno da je nepravomoćno suđen zato da bi oni u Haagu dali odobrenje za suđenje misleći pritom kako je on ionako kriminalac.

Sav taj scenarij, prema navodima obrane optuženika, vođen je protiv njega s jednim ciljem, a to je likvidacija optuženika. Naime, osnovni cilj njegovih protivnika je njegova stvarna likvidacija, a sve ovo, uključujući i suđenje, trebalo je biti opravdanje za onoga tko bi ga ubio i zato ga se prikazivalo kao čovjeka koji je činio velika zla. Zato su pisane tolike

knjige protiv njega, a sve na teret građana Bosne i Hercegovine jer su sve knjige oslobođene poreza na promet i zato se toliko u sredstvima javnog informiranja pisalo i govorilo protiv njega. Tu svoju tvrdnju optuženik potkrepljuje činjenicama da je na njega pokušan atentat u nekoliko slučajeva, za jedan je bilo i suđenje pri Županijskom sudu u Rijeci, a sada je u Republici Bosni i Hercegovini uhapšen Ekrem Veladžić, ministar policije u Unsko-sanskom kantonu i glavni u AID-u, zajedno s još nekim odgovornim ljudima, i to radi pripremanja atentata na optuženika. Optuženik u svojoj obrani govori i o atentatu koji je trebao biti nad njim izvršen još 1993.g. u Maljevcu i koji je tada organizirao Zijad Kadić.

Kaznenu prijavu protiv njega, po kazivanju optuženika, sačinio je Atif Dudaković i to zato da bi opravdao sebe stoga što je povukao vojsku sa linija prema Republici Srpskoj iako za to nije imao odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine i tu istu vojsku uputio na nenaoružani narod Zapadne Bosne koji je spontano krenuo na Johovicu nakon skupa za osnivanje stranke optuženika – DNZ. U pisanju te kaznene prijave Atifu Dudakoviću pomaže Ibrahim Kadić, a sva dinastija Kadić se urotila protiv njega, tvrdi optuženik. Kadići su iz Bosanske Krupe, a iz Bosanske Krupe su i svjedoci npr. Galijašević i onda je, prema optuženiku, jasno zašto svjedoci svjedoče onako kako su i na ovom sudu iskazivali.

Optuženik nadalje tvrdi da su i Viši sud u Bihaću i Više tužilaštvo u Bihaću instrumentalizirani od SDA, a kao prilog toj svojoj tvrdnji i tvrdnji da je optužnica politički pamflet navodi knjigu “Drmeljevo svjedok optužbe” iz koje jasno proizlazi, kao što to proizlazi i iz iskaza saslušanih svjedoka, da ima još ljudi koji bi trebali odgovarati ako je ta knjiga istinita i ako su iskazi svjedoka istiniti, ali protiv nikog nije pokrenut postupak osim protiv optuženika i Đedovića, što samo dokazuje da njegovim pravim progoniteljima smeta snaga stranke DNZ kojoj je on predsjednik, a Ibrahim Đedović tajnik. Iz istih razloga je Aliji Bešireviću jednom od značajnijih ljudi u stranci insceniran oružani sukob, a Fikretu Kudiću i Anti Butorcu zaduženim za organiziranje predizbornih aktivnosti u stranci DNZ inscenirano je razbojništvo.

Odluku o ustupanju predmeta sudu u Hrvatskoj ne potpisuje uopće vijeće što govori da ipak nisu svi suci pod utjecajem SDA već samo predsjednik vijeća, a ističe da vijeće i nije donijelo uopće odluku o ustupanju kao što ističe i činjenicu da oštećenici nisu potpisali suglasnost na takovu odluku.

Optuženik nadalje ističe da je Zlatko Lagundžija član stranke SDP BiH, a nakon dolaska koalicije na vlast u Bosni, uz njegove prave progonitelje preuzeo kampanju protiv njega i to zato što mu komunisti nikada nisu oprostili što je u Bihaću u tzv. aferi Agrokomerca oslobođen, koja je i pokrenuta po nalogu CK BiH.

Optuženik smatra da je i prijenos mjesne nadležnosti u ovom predmetu dokaz utjecaja njegovih stvarnih progonitelja jer su oni bili uvjereni da on ima utjecaj na Državno odvjetništvo u Rijeci i zato se kao stvarno i mjesno nadležan sud određuje sud u Karlovcu.

Sve to što se čini protiv njega čini se zato, kako tvrdi optuženik, što on ima ogromnu podršku u narodu (99,90%) i što on može doći svugdje u Bosni i Hercegovini i u Veliku Kladušu, u Banja Luku i u Zapadni Mostar, a oni koji su na vlasti ne mogu.

Optuženik tvrdi da borba protiv njega, Velike Kladuše i Agrokomerca trajne 22 godine i to počinje 1980.g. na čemu najprije radi Udbe, a optužba protiv njega tada je bila da je megaloman i da zavodi narod u Velikoj Kladuši. Skupljaju se tada dokazi protiv njega unutar Agrokomerca, a na skupljanju tih dokaza rade isti ljudi koji sada u ovom postupku svjedoče protiv njega, pa navodi da je Mirsad Veladžić tada, dok je on u zatvoru, bio predsjednik Radničkog savjeta, a sada je onaj tko organizira svjedoke protiv njega. Dva ključna člana Udbe koji su tada radili protiv njega su Ključanin i to Asim Sarajlija, koji je ujak krunskog svjedoka u ovom postupku Kasima Čane i Edine Mezildžić, te Smail Jušić rođak Mehmeta Jušića, također svjedoka u ovom postupku, čiji nalaz o povredi ruke u sabirnom centru je lažan, a što je pribavio dr. Mirsad Purić, koji je zbog takovih lažnih nalaza i sličnog postao direktor Doma zdravlja. U vrijeme afere Agrokomerc Munib Alibabić bio je isljednik Udbe, a sada je direktor AID-a, samo što je u vrijeme afere Agrokomerc taj čovjek radio po nalogu Zgonjanina, a sada radi po nalogu Izetbegovića, a što će sve reći da su oba suđenja pripremali isti ljudi.

Sav progon i sada protiv njega baziran je na istim principima i metodama kao i u aferi Agrokomerc što sve čini stranka SDA sa kojom je došao u sukob uoči prvog kongresa SDA 29.11.1991.g. i to zato što je on, optuženik, inzistirao da se na kongresu mora reći zašto nisu izvršena izborna obećanja.

U cilju da bi ga se ocrnilo pred narodom optužuje ga se za suradnju sa Srbima i JNA pa tako uvijek kada je potrebno optužbe protiv njega kreću se u tri smjera. Prvo je njegov navodni pokušaj državnog udara 2.5.1992.g. kada je Alija Izetbegović, a tada predsjednik Predsjedništva zadržan od JNA u vojarni u Lukavici, zatim za njegov susret s Arkanom u Bjeljini, te za događanja u Bosanskom Brodu. Optuženik u svojoj obrani je vrlo detaljno iznosio o tim događanjima, no kako ti događaji nisu predmet optužbe nema ih se potrebe detaljnije reproducirati.

U vezi samih kaznenih djela optuženik navodi da je proglašenje Autonomne pokrajine Zapadna Bosna bila nužnost te da je ta autonomija bila na tragu Wance-Owenova plana i da je on upravo zato i želio spojiti Ejuba Topića kao predsjednika Skupštine Okruga Bihać s Lordom Owenom te Alijom Izetbegovićem i ostalim članovima Predsjedništva, no kako Alija Izetbegović to nije prihvaćao do tog sastanka nikada nije ni došlo. Optuženikov cilj je bio da se na tom sastanku dogovori oko autonomije kao privremenog rješenja. Inzistirao je na tome da i Predsjedništvo države raspravi o stanju u bihaćkom okruženju, pa iako je taj prijedlog prihvaćen do realizacije tog prijedloga nikada nije došlo, a sve iz razloga što je Alija Izetbegović odlučio sve riješiti uporabom vojne sile, 5. korpusa kao što se na koncu pokazalo.

Optuženik dalje navodi da u trenutku kada je vidio da u Predsjedništvu Republike BiH ne može raditi uz sav svoj napor, a sve zbog opstrukcije Alije Izetbegovića, zatražio je da izađe iz Sarajeva i ode u Veliku Kladušu jer je situacija u tom dijelu zemlje bila vrlo teška.

Dolaskom na teritorij Velike Kladuše zatekao je vrlo tešku ekonomsku situaciju, deprimirane ljude, vojska uopće nije primala plaće i stoga ubrzo poduzima niz akcija za ekonomsko ojačanje tog kraja i tvrdi da u to vrijeme doživljava svoj politički i privredni zenit. Kako bi provjerio svoje izborne rezultate i kako bi vidio da li su građani još uvijek uz njega pokreće Inicijativu za osnivanje AP Zapadna Bosna. Kao ključni datum optuženik smatra 26.3.1993.g. kada dolazi u sukob sa Mirsadom Veladžićem, predsjednikom SDA Zapadne Bosne, naime tog dana taj sukob dolazi do izražaja i to iz razloga jer je on, optuženik, predložio ukidanje YU dinara i na njegov prijedlog unatoč protivljenju Veladžića i njih u Sarajevu Općinska skupština Velike Kladuše ukida YU dinar kao platežno sredstvo. U to vrijeme podnesena je i kaznena prijava protiv ljudi koji su bili u komisiji radi donošanja te odluke, a nakon dvije godine je marka uvedena kao platežno sredstvo na cijelom teritoriju BiH. Rezultati djelovanja optuženika, prema njegovoj obrani, na području bihačkog okruženja odnosno Zapadne Bosne, kako to on navodi, bili su genijalni, profunkcionirala je okružna vlast, ali u njoj ne sudjeluju više pravi tužitelji optuženika i zato oni postaju sve ljući na njega i zato je smijenjen Jusuf Pušina, a na njegovo mjesto postavljen Bakir Alispahić koji je sada u zatvoru radi pripremanja atentata na optuženika. Vlasti iz Sarajeva na sve to njegovo djelovanje uopće ne reaguju osim ovakvim smjenama, pa je zato smijenjen i Irfan Saračević, već jednostavno na kraju svega toga govore o potrebi djelovanja vojne sile i tu vojnu silu i primjenjuju.

U svojoj obrani, a u odnosu na optužnicu, optuženik je u vezi osnivanja APZB rekao da je to bila želja 80% građana i Autonomnu pokrajinu nije proglasio on već parlament i to 27.rujna 1993.g., a ne 29.9. kako se to navodi u činjeničnom opisu optužnice. Predsjednik parlamenta bio je u to vrijeme Ejup Topić koji je i inače bio predsjednik skupštine Okruga Bihać i koji je podržavao inicijativu ali koji je na vrlo okrutan način bio obrađen od protivnika optuženika pa je kasnije sve u vezi inicijative porekao i stoga je funkciju predsjednika parlamenta vršio i inače njegov zamjenik Darko Šicel. Dokaz da je taj parlament osnovan na osnovu Ustava i zakona te da je radio na osnovu Ustava i zakona je činjenica da su svi zapisnici o radu parlamenta kasnije nestali. Autonomna pokrajina Zapadna Bosna imala je svoju Vladu, ministarstva i optuženik navodi da on stoji iza cjelokupnog rada i djelatnosti tih ljudi. Suprotno tome, navodi dalje optuženik, koncept koji je dolazio iz Sarajeva o uređenju pitanja na ovom području nije imao legaliteta i to zato što je to bio privatni koncept Alije Izetbegovića, a ne legalnih organa vlasti Bosne i Hercegovine. Da bi se ljudima na terenu politički objasnilo što je to Autonomna pokrajina osnivana su povjerenstva za pojedine općine i to je bila civilna struktura vlasti na tom području. U uvjetima koji su postojali osnovao se i OBL (neka vrst posebne policije) Optuženik naime tvrdi da je on samo tražio da policija radi svoj posao tj. da se provodi Ustav i zakon i na temelju negativnih iskustava o radu policije u Sarajevu tražio je od Irfana Saračevića da se na području Autonomne pokrajine policija zakonito organizira u tom

smislu. Stoga OBL formira Centar službene sigurnosti Bihaća, a naredba iz koje proizlazi da je upravo on formirao tu policiju je falsifikat, i nije istina da je on osnovao OBL iz razloga što nije imao podršku u policiji koja je tada radila na području AP. Prema obrani optuženika netočna je i tvrdnja da su pripadnici OBL tukli i lomili zatočene ljude i svjedoci kada takvo što navode jednostavno lažu, a kao primjer svoje tvrdnje navodi optuženik iskaz svjedoka Hasana Džanića koji je tvrdio da je toliko tučen da je gubio svijest, a taj svjedok i Zlatan Šabanagić koji je komandat OBL-a su oženili dvije sestre i optuženiku je poznato da se i sada izuzetno slažu, što onda iskaz takvog svjedoka čini nelogičnim i time samo svjedok želi svu krivnju svaliti na optuženika, što i jest cilj njegovih pravih progonitelja.

Prema navodima optuženika do problema između policije i pripadnika 5. korpusa dolazilo je zato što je policija po njegovom zahtjevu radila svoj posao, a što vojsci nije odgovaralo jer su švercali kerozinom, pšenicom i slično, a zatim je do sukoba dolazilo i stoga što optuženik nije dozvoljavao da ga osigurava 5. korpus, a to nije dozvoljavao zato jer je forsirao civilnu komponentu kao i zato što je znao da ga 5. korpus na taj način u stvari želi likvidirati.

U odnosu na sabirne centre optuženik navodi da je osnivanje ovih bila nužnost i to iz razloga što je dio ljudi koji su izbjegli na Turanj – teritorij Republike Hrvatske pod okupacijom Srba, krenuo svojim kućama, a to je vrijeme kada narodna obrana nema još cijeli teritorij pod kontrolom i kako ne bi došli ti ljudi iz izbjeglištva u sukobe s ljudima koji su zauzeli njihove kuće ti ljudi su stavljeni u sabirne centre, a na taj način se spriječavala i eventualna osveta prema onima koji su bili obavještajci 5. korpusa, a koji su ostali u Kladaši kada su oni morali izbjeci. U to vrijeme Dubrave su bile jedini objekt koji je bio pod kontrolom narodne obrane, a u Nepeke u prvo vrijeme se nisu mogli ljudi smjestiti jer su Nepeke bile pod udarom 5. korpusa. Organizaciju smještaja, smatra optuženik, razvili su do perfekcije, dok njegovi tužitelji manipuliraju sa dokumentima APZB kada te Dubrave prikazuju u sasvim drugom svjetlu. Optuženik priznaje da u početku nije bilo dovoljno ni kruha, ni tanjura, ni riže itd. ali to iz razloga što ni oni sami to nisu imali i uzimali su hranu iz izbjegličkog centra Batnoga i nosili ju u Dubrave. Prema obrani optuženika u sabirnom centru u Dubravama bilo je 20 krava simentalki ali oni ljudi koje su oni smjestili u Dubrave nisu te krave htjeli musti, a sada se njemu stavlja na teret da ljudi nisu imali šta jesti.

U vezi sabirnog centra Drmeljevo optuženik tvrdi da ni u kom slučaju uvjeti u Drmeljevu nisu bili tako loši kako navode svjedoci. Naime, prema obrani optuženika sama prijašnja namjena tog objekta govori u kakvom je bio stanju jer tu se inače skladištilo jaja, naime radi se o sabirnici jaja, a jaje je, prema obrani, najosjetljiviji proizvod i zato ni smještaj ljudi nije mogao biti loš. U objektu je inače postojala voda, a ako je nije bilo u vrijeme kada su tu boravili ljudi to je zato što je 5. korpus zaustavio dovod vode do cijele Velike Kladaše. Poriče optuženik da bi gajbe na kojima svjedoci navode da su spavali bile svakakve i tvrdi da su te gajbe kao i čitav objekat bili čišći nego što je to inače u bolnici.

Što se hrane tiče navodi da su i svjedoci potvrdili da je hrana dolazila iz centralne kuhinje, a poznato je da se on oduvijek izuzetno brinuo za hranu, a u spisu postoji podnesak

o izjavi Atifa Dudakovića o tome kako su se dobro hranili pripadnici narodne obrane. U svojoj obrani nadalje tvrdi da nije znao da su svjedoci vođeni u mrtvačnicu gledati pokojne pripadnike narodne obrane, a pritom i ističe da svjedoci nisu ništa govorili o tome kako su ti pokojnici stradali. Naime, radilo se to o ratnim zarobljenicima od strane 5. korpusa Rasimu Bašiću, Muji Behriću i Ćurčiću i zato su stražari vodili svjedoke da vide što su pripadnici 5. korpusa učinili tim ljudima dok su se istovremeno stražari prema svjedocima korektno ponašali.

Optuženik odlučno poriče da je bilo povrijeđenih za vrijeme zatočeništva u Drmeljevu i tvrdi da je netočna tvrdnja svjedoka da o svojim povredama nisu mogli nabaviti medicinsku dokumentaciju jer 13. 8.1994.g. su svjedoci izašli iz sabirnog centra, a 20. su pristalice optuženika napustile Kladušu, pa ako ne prije tada su svjedoci mogli nabaviti liječničku dokumentaciju. Kao posebnu okolnost da se tu radi o svjedocima koji su bili od početka u pokretu "hoćeš s nama protiv Fikreta" optuženik navodi činjenicu da 1991.g. nije u Velikoj Kladuši izabran u glavni odbor stranke što je očiti falsifikat tih istih svjedoka, jer su se oni nalazili u vrhu stranke u Kladuši, a pritom ima u vidu svoju izbornu pobjedu. Svi su svjedoci stoga lažni, tvrdi optuženik, pa tako za svjedokinju Bejzu Kekić, Asiju Galijašević i druge žene saslušane kao svjedoke tvrdi da su agenti stranke SDA koje su imale ulogu da idu od kuće do kuće i prenose takove vijesti o njemu. Za svjedokinju Zumretu Keserović navodi da je ona majka sina zv. Mrvica koji je bio u "Heginoj grupi" koja je činila stravične zločine i jasno je da ona iskazuje tako kako iskazuje samo da bi prikrila te zločine. Prema obrani optuženika potpuna je laž sve ono što su svjedoci iskazivali o smrti Rasima Erdića, a posebno navodi da je Kasim Erdić, brat pokojnog Rasima, ubio policajca Šerifa Melkića i svojim iskazom kupuje slobodu. Nadalje optuženik navodi da upravo iz razloga što svjedoci žele zataškati zločin učinjen nad Amirom Karajićem zv. Kolač svi tvrde da su ih tukli Kolačevi ljudi, a u vezi iskaza svjedoka, a pripadnika 5. korpusa, navodi da su obrađivani po nalogu Halida Velagića, Muje Milaka, Đeke Bibuljica, Zumre Keserović, Alije Feriza, Kase Ćano i Nedžada Mezildžića. Halid Velagić, po navodu optuženika, bio je inače član Udbe pa zatim AID-a, a u kritično vrijeme kada su svjedoci obrađivani načelnik krim. službe u Unsko-sanskom kantonu. Upravo iz tih razloga zbog ozračja u kojem su svjedoci morali svjedočiti pred istražnim sucem, na glavnu raspravu masovno se nisu odazivali pozivima suda pred kojim se rasprava vodi.

Kao dokaz da svjedoci ne govore istinu utvrđuje optuženik činjenicu da su svjedoci spominjali ljude koji su ih mučili ali nikog od tih ljudi nisu tužili i ti ljudi mirno šecu po Kladuši, a kada bi iskazi svjedoka bili istiniti onda bi sigurno protiv tih ljudi koji su navodno nad njima vršili zločine podnijeli prijavu.

U svojoj obrani optuženik se osvrnuo i na dokumente međunarodnih organizacija pa navodi da se pogrešno tumači da su te međunarodne organizacije istraživale stanje u sabirnim centrima. Suprotno tome ovi isti svjedoci obrađeni, kako je ranije naveo, pišu tim organizacijama, a međunarodne organizacije nisu ni provele svoje istraživanje na terenu. Neka od pisama na koje se optužnica poziva nisu nikada ni došla do njega, a priznaje pismo

Mazowieckog i kontakte sa Sergiom de Melom, a nakon razgovora sa Mazowieckim postupio je po njegovom traženju i nakon 15 dana raspustio sabirni centar.

Završavajući svoju obranu optuženik je ustvrdio da se cijeli ovaj postupak vodi zato što su Alija Izetbegović i njegovi pravi tužitelji, koje je uvodno spomenuo, odlučili da ga eliminiraju i takovu odluku su donijeli odmah nakon što im je on donio izbornu pobjedu, a sve kasnije rađeno je u cilju da ga se spriječi u djelovanju, da ga se fizički uništi, a ako ne to onda da ga se zatvori.

Tijekom svoje obrane optuženik je, a sve u cilju kako bi prikazao na koji način je za cijelo vrijeme dok se nalazio u Bosni i Hercegovini rađeno protiv njega, iskazivao o tzv. aferi Agrokomerc, pa zatim o poznatim događajima u vezi navodnog, kako to navodi optuženik, otimanja Alije Izetbegovića od strane JNA, događaja u Bjeljini, Bosanskom Brodu i sl., no kako ti događaji nemaju direktne veze sa činjeničnim opisom optužnice odnosno ove presude to taj dio obrane i nije detaljno navođen iz zapisnika sa glavne rasprave već je u obrani optuženika navedeno ono što je bitno a u odnosu na predmet optužbe.

Tijekom glavne rasprave, a radi utvrđenja činjeničnog stanja u dokaznom postupku pred ovim sudom saslušani su svjedoci, a s obzirom da je 11. lipnja 2002. godine zbog izmjenjenog sastava vijeća rasprava morala početi ispočetka, uz suglasnost stranaka iskazi svjedoka: Zuhdije Šahanovića, sa lista 28 (s napomenom da se ovaj broj lista kao i kod svih ostalih svjedoka odnosi na broj lista u istražnom spisu – br. KI 10/94 Višeg suda u Bihaću), te lista 178 spisa, Hajrudina Sadikovića s lista 29 te lista 182 spisa, Ibrije Nadarevića s lista 32 i 183 spisa, Huseina Kadića s lista 42 i 185 spisa, Hasana Đanića s lista 44 i 188 spisa, Asije Galijašević s lista 60 i 192 spisa, Đeke Bibuljice s lista 55 i 195, Fatime Đurić s lista 63 i 200 spisa, Mirsada Purića s lista 73 i 201 spisa, Emina Redžića s lista 71 i 204 spisa, suočenje između svjedoka Purić Mirsada i Redžić Emina s lista 205, Enise Karajić s lista 88 i 207 spisa, Mumina Rahmanovića s lista 74 i 209 spisa, Saliha Kudića s lista 78 i 209 spisa, Rasima Ičanovića s lista 79 i 211 spisa, Almadina Trgovčevića s lista 87 i 211 spisa, Asima Ikanovića s lista 90 i 224 spisa, Saliha Hodžića, list 91 i 225 spisa, Kasima Erdića, list 92 i 225 spisa, Jande Frančeski, list 94 i 225, Rifeta Handanagića s lista 103 i 228 spisa, Kasima Čano s lista 45 i 229 spisa, Alije Feriza s lista 46 i 230 spisa, Edine Mezildžić s lista 50 i 232 spisa, Muse Čovića s lista 52 i 236 spisa, Muje Milaka s lista 54 i 237 spisa, Nure Salkića s lista 61 i 238 spisa, Bejze Kekića s lista 62 i 238 spisa, Ismeta Sadikovića s lista 292, Fahrudina Sadikovića s lista 295, Vehaba Derviševića s lista 299, Emine Ičanović s lista 303, Redžepa Keserovića s lista 304, Ibrahima Galijaševića s lista 308, Nure Ičanović s lista 311, Nermina Ičanovića s lista 313, Zumrete Keserović s lista 314, Zuhre Hozanović s lista 338, Sefira Derviševića s lista 342, Omera Murgića s lista 349, Saliha Mržljaka s lista 353, Haduse Kusić s lista 355, Ibrahima Kasumovića s lista 357, Zlatka Balića s lista 361, Mirsada Mušića s lista 363, Rifeta Latića s lista 365, Hasiba Dizdarevića s lista 367, Emira Pehlića s lista 369, Huse Karajića s lista 371, su pročitani.

Pročitani su zatim iskazi svjedoka Mehe Delića s lista 31 spisa i Hasiba Delića s lista 59 spisa, koji svjedoci su saslušani pred istražnim sucem Višeg suda u Bihaću i naknadno su umrli, a stranke u postupku složile su se sa čitanjem njihovih iskaza. Unatoč protivljenju obrane pročitani su i iskazi svjedoka Mirsada Okanovića s lista 67 spisa, Enesa Delića s lista 81 spisa, Mirsada Čauševića s lista 85 spisa, Šabana Derviševića s lista 111, Samira Begovića s lista 69, Ismeta Gračanina s lista 89, Hasana Huskića s lista 31, Mehmeda Jušića s lista 43, Zuhdije Behrića s lista 48, Refika Sulejmanagića s lista 66, Ibrahima Mujagića s lista 70, Asime Karajić s lista 77, Bešira Trčića s lista 96, Mirsada Đinića s lista 97, Ćazima Samardžića s lista 98, Murata Dizdarevića s lista 104, Ferita Abdića s lista 105, Ismera Dedića s lista 106, Aziza Šabića s lista 47, Huseina Aličajića s lista 51, Marijana Nikšića s lista 34, Nermina Hajdarevića s lista 112, Suada Nuhanovića s lista 95, Ede Rakovića s lista 110, Sanela Salkića s lista 79, Senada Karajića s lista 68, Aleme Grahović s lista 82.

Za jedan dio svjedoka dostava poziva nije bila uredno iskazana jer su ovi sa sudu poznate adrese otišli, a neki od njih se nalaze u Americi, Švicarskoj idr. ili na potpuno nepoznatom mjestu pa iz tog razloga ti svjedoci sudu nisu dostupni te je vijeće odlučilo sukladno propisu iz čl. 331.st.1.t.1. ZKP iskaze tih svjedoka pročitati. Također su pročitani i iskazi svjedoka koji se nalaze na poznatim adresama, a i pozivi su im uredno uručeni ali se tim pozivima nisu odazvali, a kod svih njih radi se o slučaju da prebivaju odnosno borave u državi Bosni i Hercegovini te ih ovaj sud nije mogao predvesti pa su stoga također nedostupni ovome sudu i vijeće ovoga suda nalazi da su time ispunjene pretpostavke za čitanjem iskaza tih svjedoka predviđene također u čl. 331.st.1.t.1.ZKP.

Nadalje u dokaznom postupku, a sve još u vezi prijedloga optužbe, pročitana je i izvršen uvid u dokumentaciju koja prileži spisu, a koja se odnosi na djelovanje organa vlasti, te dokumentaciju u vezi sabirnih centara u vrijeme tzv. Autonomne pokrajine Zapadna Bosna.

U dosijeu broj 1, izvršen je uvid u službene listove BiH, AP ZB, br. 1/93, 2/93, 3/93, 1/94, 2/94, 3/94, 4/94, 5/94, 6/94 i 7/95, u naredbu od 27.11.1993., u rješenje o postavljanju referenta za informiranje u kabinetu predsjednika, te u zahtjev za izdavanje putovnice i drugih dokumenata RH, u rješenje o imenovanju povjereništva općine Bužim, u odluku o imenovanju komisije za razgraničenje teritorija između R Srpske i APZB od 8.12.1993.g., u naredbu od 23.6.1994.g. br. 08-667/94, u spisak od 7.7.1994.g. i uvid u spisak od 17.7.1994.g., u spisak lica protiv kojih su podnesene kaznene prijave, u spisak izolacije (br.24), u plan upotreba jedinica od 19.10.1994.g., u naredbu Vrhovnog komandanta od 18.8.1994.g., s lista 26 i 27(napominje se da se navedeni broj lista odnosi na brojeve unutar dosijea i to ne samo dosijea broj 1 već svih dosijea u koje je izvršen uvid ili je dokumentacija čitana) , te s lista 28, 29 i 30 , u dozvolu za prelazak državne granice, u naredbe od 17.11.1994.g., s lista 33 i 34, u rješenje o imenovanju povjereništva Općine Velika Kladuša od 25.11.1994.g., u ovlaštenje od 30.11.1994.g., u dozvole za kretanje s lista 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, u naredbu od 16.1.1995.g., u rješenje o imenovanju povjereništva Općine Cazin, u pregled pristizanja i boravka lica iz ZB u sabirnom centru Petrinja, u zahtjev za mobilizaciju objekata, zabilježku sastavljenu 10.4.1995.g., u prijedlog s lista 54 , u zahtjev

od 31.3.1995., u Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti, uvid u dopis od 26.4.1995.g., u odluku o obrazovanju odbora za pripremu proglašenja Republike Zapadna Bosna, u službenu zabilješku od 6.5.1995.g., u zabilješku sa sastanka predsjednika parlamenta Vlade povjereništva općinskih ŠVKE i sudska povjerenstva od 28.5.1995.g., zabilješku od 28.5.1995.g., o sastanku kabinetu predsjednika APZB, u dopis od 20.6.1995. udruženja ratnih vojnih invalida ZB, u dopis od 23.6.1995. upućen Vrhovnom komandantu bataljona VP, u izvještaj od 25.6.1995.g. o posjetu ranjenicima u klinici Banja Luka, u izvještaj o radu Vrhovne komande NO za period 11. 1994. do 6. 1995., u plan posjeta porodicama poginulih boraca, u dopis od 17.7.1995., uvid u dokument od 22.7.1995., s lista 73, uvid u prijedlog za preraspoređivanje starješina iz Vrhovne komande, uvid u informaciju o poginulim i ranjenim borcima, pripadnicima 5. korpusa Armije BiH i borcima APZB, u kolektivnu ostavku predsjednika suda i sudaca Osnovnog suda u Velikoj Kladaši, u službene zabilješke sa sastanka između predstavnika ZB i UNPROFOR-a u kabinetu predsjednika ZB od 27.3.1995., u informaciju o stanju u krivičnim predmetima od 16.2.1995., u odluku o radnom angažiranju i dosjeloj pomoći iz rezervi ZB, u plan priprema aktivnosti za obezbjeđivanje stanovništva u Zapadnu Bosnu, listopada 1994., u dostavu podataka, činjenica i argumenata o licima koje treba izolirati ili su već izolirana, u naredbu od 2.7.1994.g., u knjigu "Ključ rješenja BiH krize", napisanu na hrvatskom jeziku.

Iz dosijea broj 1 pročitana je slijedeća dokumentacija: dopis United nations protection force od 27.11.1993.g., izvještaj o radu Višeg suda Zapadne Bosne od 22.5.1995.g., zahtjev predsjednika Višeg suda Alibegića u vezi potpisivanja i donošenja propisa te izbor i imenovanje, prijedlog za ubrzavanje i povećavanje kvaliteta priprema za povratak u APZB od 18.10.1994.g., rješenje od 27.5.1995.g., s lista 50 i 51, dopis upućen bataljonu Vojne policije na ruke komandanta o primjedbama na neprofesionalan odnos BVP prema građanima Zapadne Bosne, izvještaj o radu Komisije za iznalažanje lokacija i objekata u društvenoj svojini koji ispunjava neophodne uvjete za privremeni smještaj općinskog zatvora u V. Kladaši, dopis predsjednika Višeg suda Đulage Alibegića od 20.1.1995.g. upućen Vrhovnoj komandi NO Zapadna Bosna, službene zabilješke od 7.2.1995.g., težišni zadaci na svim nivoima komandiranja od 19.6.1994.g., zabilješka sa sastanka kod predsjednika APZB od 25.4.1995.g., službena zabilješka br.14-1/95, sačinjena po Samiru Komiću, sa sastanka članova povjereništva općine Bos. Krupa, predstavnika Vlade i parlamenta, kod predsjednika ZB, službena zabilješka sa sastanka između predstavnika ZB i UNPROFOR-a u kabinetu predsjednika ZB od 27.3.1995.g.

Iz dosijea broj 3 izvršen je uvid u spisak zatvorenika sabirnog centra Ponikve s lista br.5, koji su premješteni u sabirni centar Nepeke, u spisak lica koji se nalaze u hali br. 6, sabirnog centra Nepeke na dan 26.12.1994.g., s lista 6, u spisak lica koji se nalaze u hali br. 7, s lista br.7, u hali br. 8, s lista br. 8, a koji se odnosi na maloljetne osobe, te spisak lica koji se nalaze u hali br.9 s lista 9, a koji se odnosi na starije od 55 godina i koji nigdje nisu bili angažirani, uvid u naredbu s lista 126 i naredbu s lista 125 te u izvještaj s lista 128, uvid u uputstvo za rad dežurnog organa sigurnosti u sabirnom centru Nepeke s lista 130, uvid u spisak s lista br. 155, uvid u izvještaje o brojnom stanju u sabirnom centru Nepeke, a koji se nalaze na listovima 3, 4, 20, 21, 22, 25, 32, 40, 60, 65, 74, 76, 79, 85, 95, 97, 102, 108, 111,

115, 117, 119, 122, 123, 127, 129, 132, 134, 138, 141, 148, 150, 152, 154, 157, 159, 162, 164, 165, 166, 170, 175, 176, 179, 183, 184, 194 i 195, u zahtjeve za fizičkom radnom snagom s lista 10, 11, 14, 15, 16, 17, 19, 23, 24, 27, 28, 29, 31, 35, 38, 41, 42, 43, 44, 46, 49, 52, 65, 57, 59, 63, 66, 67, 68, 70, 72, 73, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 93, 105 i 124, time da se uz zahtjeve nalaze i popis ljudi koji su upućeni na te radove, u spisak ljudi upućivanih na rad van sabirnog centra s lista 26, 46, 48, 50, 51, 56, 64, 71, 75, 78, 84, 91, 96, 101, 103, 106, 109, 112, 113, 116, kao i u naredbu o izuzimanju 150 ljudi radi čišćenja grada s lista 12 i 13, u naloge za privođenje lica u Vojni sud s lista 104, 145, 149, 151 i 186, kao i u spisak lica za krim. obradu s lista 33 i 34, u spisak osoba koje opslužuju i osiguravaju sabirni centar s lista 99, u dokumenat koji se naziva "Spisak osoba koje sačinjavaju odred za opće namjene", s lista br. 30, 39, 54, 58 i 69, u izvještaj SC Nepeke o uključivanju lica iz SC Nepeke u jedinice NO s popisom tih osoba s lista br. 107, 110, 114, 121, 139, 146, 156, 161 i 171, u spisak osoba pripadnika jedinice za sprovođenje zatvorenika iz PC Nepeke na radne aktivnosti s lista 61, zatim u spisak zatvorenika koji se nalaze u SC Nepeke, s danom 6.2.1995.g., u spisak pritvorenika iz hale br. 6, s lista 182, hale br. 7, a koji su obrađeni od strane Vojne bezbjednosti s lista 185, spisak ratnih zarobljenika iz hale br. 2 A, list 188, pritvorenika iz hale 2 D, s lista 189, iz hale br. 5 s lista 190, iz hale br. 6, s lista 191, te u spisa prebjeglih lica raspoređenih u halu 2 B s lista 168, u spisak osoba koje su obrađene od državne sigurnosti i preuzete od komandanta 3. brigade NO s lista 77 određene u odred opće namjene s lista 155 i 169, u raspored dežurstva SC Nepeke, s lista 193.

Iz ovog dosijea pročitani su popisi žena iz hale br. 5, lica iz hale br. 6, te lica iz hale br. 7 sa lista 118, elaborat obezbjeđenja sabirnog centra Nepeke s lista br. 1, naredba načelnika vrhovne komande s lista 62, zahtjev upravnika sabirnog centra Nepeke s lista 94, izvještaj povodom ranjavanja u sabirnom centru Nepeke s lista 120, izvještaj s lista 131 i lista 133, službena zabilješka s lista 135, zahtjev s lista 137, izvještaj načelnika CDB s lista 153, zahtjev s lista 160, naredba s lista 172, službena zabilješka s lista 173, izvještaj i službena bilješka s lista 180, službena zabilješka o posjetu prihvatnom centru Nepeke predsjednika višeg suda Đulage Alibegića s lista 181, s pravilnikom o kućnom redu, "Bezbjednosna obrada i trijaža lica" u SC Nepeke s lista 136, 144, 158, 167, 168, 177, 187 i 192.

Iz dosijea broj 4 izvršen je uvid u izvještaje o brojnom stanju privedenih osoba u sabirnom centru Nepeke s lista br.2, 4, 5, 7, 10, 11, 14, 15, 17, 19, 20, 22, 23, 25, 27, 29, 31, 32, 34, 36, te u službenu zabilješku s lista 37 u vezi tog izvještaja, 38, 39, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 53, 54, 56, 58, 59, 60, 63, 65, 67, 69, 70, 72, 75, 76, 78, 80, 81, 82, 84, 88, 89, 90, 91, 99, 100, 102, 103, 104, 105, 107, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 119, 121, 122, 123, 124, 126, 128, 130, 133, 135, 137 do zaključno 153, 155-158, 160-172, 174-179, 181, 183-187, 191, 192, 195 i 196, u izvještaje o upućivanju zatočenika iz SC Nepeke u brigade NO s lista 9, 24, 125, 134 i 198, u spisak lica iz hale 6 SC Nepeke, kojima je istekao rok zadržavanja s lista br. 16, u spisak osoba u hali 2 A, čiji status nije riješen s lista 40, u spisak pritvorenih lica u SC Nepeke s lista 28 i 55, u spisak ratnih zarobljenika iz hale 2 A s lista 94, u spisak boraca koji opslužuju i vrše osiguranje SC Nepeke, listovi 8, 62, 71, 73, 74, 101, 106, 118 i 136, u odobrenje za posjetu MCK s lista 45 i 168, uvid u dopis s lista 79, uvid u

potvrdu s lista 86, uvid u zapisnik s lista 197, dok su pročitane informacije o sigurnosnoj obradi i trijaži lica u SC Nepeke s lista 3, 12, 18, 21, 26, 30, 48, 57, 64, 77, 87, 92, 108, 116, 127, 140, 154, 173, 180, 182, 189, 190 i 194, zatim Izvještaj centra državne bezbjednosti o završenoj obradi i prebacivanju pritvorenika iz hale 6 u 2 B s listova 6 i 13, informacija o vojnom zatvoru Valionica i prihvatnom centru Nepeke s lista 1, službena zabilješka s lista 52, informacija Vojnog suda I. stupnja s lista 110, dopis s lista 33 i službena zabilješka s lista 35, naredba s lista 41 i lista 50, naredba načelnika Vrhovne komande s lista 61, dopis s lista 66, naredba s lista br. 96 i s lista 120, dopis s lista 159, informacija s lista 161, informacija s lista 193.

U dosijeu broj 5 nalaze se dokumenti iz SC Dolovi, Dubrave, Valionica Miljkovići i SC Ponikve time da svaki od ovih sabirnih centara predstavlja posebnu dokumentaciju pa je tako za SC Dolovi izvršen uvid u spisak boraca koji vrše osiguranje i opslužuju sabirni centar Dolovi sa lista br. 1 i lista br. 18, u izvještaje o brojnom stanju privedenih u SC Dolovi, s lista 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 15, 19, 20, 23, 24, 27, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42, 45, 47, 48, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 60, 61 i 62, u spiskove pritvorenih lica SC Dolovi sa lista br. 8, 9, 37, 38 i 46, dok je pročitana "Bezbjednosna obrada provjera i trijaža prebjeglih, zarobljenih i zatočenih lica", sa lista br. 3, 13, 16, 21, 25, 31, 49, 50 i 59 i Izvještaj o trijažu i raspoređivanju lica iz SC Dolovi u jedinice NO s lista 22, 32, 41, 44, 51, 52 i 54, čita se provjera podataka o neangažiranim vojnim obveznicima s lista 43.

Za SC Dubrave izvršen je uvid u u razne spiskove zarobljenih pripadnika 5. korpusa armije BiH s lista 66, 67, 69, 70, 72 i 73, pročitana je naredba s lista 64, 65, zahtjev s lista br. 68, informacija o posjetu vojnom zatvoru u Dubravama s lista 74, naredba s lista 75 sa spiskom osoba određenih za obavljanje radova u gradu, pismo i zabilješka s lista 76, uredba s lista 77 i elaborat obezbjeđenja prihvatnog centra na farmi kunića Dubrave s lista 71, a u vezi Logora Valionica Miljkovići izvršen je uvid u spiskove pritvorenika s lista 110, 116, 117 i 121, dok je obavijest o nezakonitom pritvaranju s lista 79, te lista 85, službena bilješka predsjednika suda Đulage Alibegića s lista 80, 95, 115, dopis od 16.5.1995., s lista 78, pravilnik o kućnom redu s lista 81, naredbe načelnika Vrhovne komande Šerifa Mustadenagića, s lista 83, 84, 86, 87, 92, 97, 99, 102, 104, 113 i 114, zahtjevu za dodjelu radnika s lista 105 i lista 108, spisak lica u vojnom zatvoru sa klasifikacijam uz popratni dopis s lista 101 i 107 te izvještaj o angažiranju zatvorenika s lista 109, obavijest o nanošenju teških tjelesnih povreda ratnom zarobljeniku Andolac Esadu s lista 103, odluka o razmjeni zarobljenika sa lista 100 i zahtjev sa lista 94, obavijest o privođenju ratnih zarobljenika u vojni zatvor s lista 118, obavijest o ukidanju rješenja statusa ratnog zarobljenika s lista 119 i obavijest o privođenju ratnih zarobljenika u vojni zatvor s lista 120, pročitani.

Za Logor Ponikve izvršen je uvid u dnevne izvještaje o brojnom stanju privedenih lica u SC Ponikve, s lista 124, 125, 126, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 137, 139, 142, 145, 148, 150, 152, 153, 155, 156, 157, 160, 161, 162, 165, u popise zarobljenika s lista 123, 135, 140, 144, 146, 147, 151, 154, 159 i 166, a spisak radnog osoblja SC Ponikve s lista 63, naredbe s lista 129 i 149, zahtjev s lista 136, obavijest i službena zabilješka 143, potvrdu s lista 158, izvještaj s lista 138, 164 i 167 je pročitani.

